

ชื่อเรื่อง การพัฒนารูปแบบการดูแลผู้ป่วยระยะท้ายแบบประคับประคองตามแนวทางของ WHO ในจังหวัดปัตตานี

ผู้วิจัย นางณัฐนิชา วารีสมาน

ปีการศึกษา 2567

บทคัดย่อ

บทคัดย่อการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการดูแลผู้ป่วยระยะท้ายแบบประคับประคองตามแนวทางขององค์กรอนามัยโลก (WHO) ในจังหวัดปัตตานี โดยเป็นการวิจัยและพัฒนาแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนได้แก่ การวิเคราะห์สถานการณ์ การพัฒนารูปแบบการดูแล และการประเมินผล กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้ป่วยระยะท้าย ครอบครัวผู้ดูแล และบุคลากรทางการแพทย์ในจังหวัดปัตตานี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม การประเมินเจิงคุณภาพ แบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์สถานการณ์พบว่าผู้ป่วยระยะท้ายในพื้นที่ชนบทของจังหวัดปัตตานีมีข้อจำกัดในการเข้าถึงบริการด้านการดูแลแบบประคับประคอง โดยมีปัญหาด้านทรัพยากรและบุคลากรที่จำกัด รูปแบบการดูแลที่พัฒนาขึ้นสอดคล้องกับแนวทางของ WHO โดยเน้นการดูแลแบบองค์รวมที่ครอบคลุมด้านกาย จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ รูปแบบนี้ประกอบด้วยการดูแลที่ต่อเนื่องจากโรงพยาบาลไปยังบ้าน โดยมีการสนับสนุนจากครอบครัว ชุมชน และบุคลากรทางการแพทย์ การทำงานร่วมกันในรูปแบบทีมสหสาขาวิชาชีพช่วยให้การดูแลมีความครบถ้วนและต่อเนื่อง และรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมี 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) การพัฒนาความรู้และทักษะของผู้ดูแล 2) การจัดการทรัพยากรทางการแพทย์ 3) การสื่อสารและประสานงานระหว่างทีมแพทย์และครอบครัว 4) การสนับสนุนด้านจิตใจและสังคม และ 5) การใช้เทคโนโลยีในการดูแลผู้ป่วยระยะท้าย การประเมินผลพบว่า ผู้ป่วยและครอบครัวมีความพึงพอใจในระดับสูงต่อการดูแลทางการแพทย์และความสุขในการติดต่อทีมดูแล การอบรมและให้ความรู้แก่ผู้ดูแลช่วยเพิ่มความรู้ความเข้าใจในการดูแลผู้ป่วยระยะท้ายได้อย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ รูปแบบการดูแลที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับแนวทางของ WHO โดยเฉพาะด้านการจัดการอาการปวดและการดูแลด้านจิตใจสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ การดูแลผู้ป่วยระยะท้าย แบบประคับประคอง จังหวัดปัตตานีAbstractThis research aims to develop a palliative care model for terminally ill patients based on the guidelines of the World Health Organization (WHO) in Pattani Province. The research and development process was divided into three phases: situation analysis, development of the care model, and evaluation. The sample group consisted of terminally ill patients, their families, caregivers, and healthcare professionals in Pattani Province. The research tools included questionnaires, qualitative assessments, and interviews. The results revealed that the situation analysis indicated limitations in accessing palliative care services for terminally ill patients in rural areas of Pattani Province due to insufficient resources and personnel. The developed care model aligned with the WHO guidelines, emphasizing holistic care covering physical, emotional, social, and spiritual aspects. This model featured continuous care from the hospital to the home, supported by family, community, and healthcare professionals. The interdisciplinary team approach ensured comprehensive and continuous care. The developed model included five key components: 1) development of caregivers' knowledge and skills, 2) management of medical resources, 3) communication and coordination between medical teams and families, 4) psychological and social support, and 5) the use of technology in palliative care. The evaluation showed that patients and their families expressed high satisfaction with medical care and the ease of contacting the care team. Training and educating caregivers significantly improved their knowledge and understanding of end-of-life care. Furthermore, the developed care model was found to be consistent with WHO guidelines, particularly in pain management and psychological care.Keywords: Model development, Palliative care, Terminally ill patients, Pattani Province